

IT-TIELET SENA L-ISTUDJI SOĊJALI (Ġenerali) Il-Hin: Siegħa u nofs

L-Isem: _____

Il-Klassi: _____

Din il-karta tal-eżami fiha SITT Taqsimiet (A, B, C, D, E u F). L-istudenti jridu jwieġbu t-Taqsimiet KOLLHA. Il-marki għal kull Taqsima jidhru bejn il-parentesi.

Taqsima A: Imla l-vojt billi tagħzel il-kelma t-tajba.

fl-ewwel	industrijali	ċittadin	konsumatur	nazzjonali
valuri	relazzjonijiet	diżgrazzja	fit-tielet	mis-soċjetà
it-tieni	identità	valuri ċiviċi	naħsbu	reklam

- Persuna bi drittijiet u dmirijiet tisseejjah _____.
- Dak kollu li jagħmilni dak li jien hu parti mill-_____ tiegħi.
- Meta ngħin lill-oħrajn huwa eżempju ta' _____.
- L-identità _____ tagħna tagħrafna li aħna Maltin.
- Ix-xogħol ta' bidwi jaqa' _____ settur tal-ekonomija.
- Ix-xogħol ta' wejter jaqa' _____ settur tal-ekonomija.
- _____ settur tal-ekonomija jissejjah ukoll dak tal-manifattura.
- _____ hu meta kumpanija tipprova tikkonvincik biex tixtri l-prodott tagħha.
- _____ hu persuna li tixtri prodott jew servizz.
- Meta tissieheb ma' nies oħra persuna tkun qed tiffirma parti _____.
- Bħala bnedmin inħossu l-bżonn li nibnu _____ man-nies ta' madwarna.
- Il-ħaddiema għandhom joqogħdu attenti f'xogħolhom biex jevitaw xi _____.
- Meta naraw ir-reklami ma rridux nemmnu dak kollu li jgħidulna iżda rridu _____ ftit.
- Meta jkun hemm nuqqas ta' ftehim bejn is-sid tal-fabbrika u l-ħaddiema jissejjah inkwiet _____.
- Il-_____ huma sett ta' imġiba li s-soċjetà tħoss li huma tajba u għalhekk thegħek li tosservahom.

(15-il marka)

Taqsim B: Aghzel billi timmarka t-twegiba t-tajba.

1. L-ghan tat-trejdjunjin hu li tiehu hsieb l-interessi
 - a) tal-haddiema
 - b) tal-bank
 - c) ta' dawk maghquda bhall-mizzewgin
2. Il-hin liberu qieghed hemm biex
 - a) nahdem iktar milli suppost
 - b) nirrilassa
 - c) nistudja għall-eżami
3. Bħala ċittadin Malti
 - a) għandi nitkellem bil-Malti
 - b) għandi dritt għall-vot
 - c) għandi mmur il-quddies
4. Is-saħħa holistika tinkludi
 - a) is-saħħa fiżika, mentali u soċjali
 - b) il-gisem
 - c) li tagħmel *check-up* regolari.
5. L-Isptar Ġenerali ta' Malta hu
 - a) St. Luke's
 - b) Boffa
 - c) Mater Dei
6. Mezzi tal-mass midja
 - a) jistgħu jintużaw fil-klassi biex l-istudenti jaħlu l-hin
 - b) jistgħu jintużaw fil-klassi biex l-istudenti jifhmu aħjar
 - c) ma jistgħux jintużaw fil-klassi għax mhux suppost.
7. Fuq il-post tax-xogħol, haddiem għandu
 - a) jiehu *s-sick leave* biex ilaħhaq mal-*part time*
 - b) jiskarta kemm jiflaħ
 - c) jagħmel xogħlu sew u ma jaħlix żmien
8. Xogħol volontarju hu meta taħdem
 - a) ma' stazzjon tar-radju
 - b) għas-sodisfazzjon u ma tithallasx
 - c) filwaqt li tithallas u tkun sodisfatt
9. Ir-raba' settur tal-ekonomija jissejjaħ ukoll
 - a) tal-manifattura
 - b) tar-riċerka
 - c) tas-servizzi
10. Fil-ħajja ma jistax ikolli kollox, għalhekk jehtieg li
 - a) nitgħallem nagħzel
 - b) nisraq halli jkolli kollox
 - c) nahdem aktar halli jkolli kollox

(10 marki)

Taqsimta C: Immarka jekk hux VERU jew FALZ u għid għaliex.

1. Fil-ħajja l-aktar importanti huma d-drittijiet mhux id-dmirijiet. Veru/Falz
Għaliex?

2. Fost id-drittijiet tal-konsumatur insibu d-dritt għall-informazzjoni. Veru/Falz
Għaliex?

3. Il-qgħad mhux problema tiegħi għax jien student/a. Veru/Falz
Għaliex?

4. L-internet jista' jgħinek u jista' jtellfek fl-istess hin. Veru/Falz
Għaliex?

5. Saħħa mentali u psikoloġika għandha x'taqsam mal-mod kif persuna turi l-ideat tagħha biex tkun tista' taffaċċja l-ħajja. Veru/Falz
Għaliex?

(10 marki)**Taqsimta D: Aqra din is-silta u wieġeb il-mistoqsijiet KOLLHA dwarha.**

“Dari, malli nqum filgħodu kont nilbes biex hekk kif idoqqu s-sitta, inkun minn tal-ewwel li nixtri l-gazzetta. Temp sabiħ jew dulluvju, dejjem nohroġ biex inkun naf x'qed jiġri. Fit-tmienja neqsin ħamsa nagħmel belgħa te, u noqgħod nisma' l-aħbarijiet fuq ir-Redifjuxin (radju). Apparti xi bulettin matul il-ġurnata, kont nistenna fuq ix-xwiek biex nara l-aħbarijiet fil-qosor tas-sitta fuq l-istazzjon nazzjonali. Fit-tmienja, imbagħad, ara min ikellimni għax jibdeu l-aħbarijiet. B'hekk inhossni agġornat dwar x'qed jiġri.”

Mistoqsijiet:

1. Semmi **ŻEWĠ** mezz oħra tal-komunikazzjoni li illum il-ġurnata wiehed jista' juża biex isegwi l-aħbarijiet.

_____ (2 marki)

2. Semmi **ŻEWĠ** mezzi tal-komunikazzjoni li illum il-ġurnata wieħed jista' juża d-diski?

_____. (2 marki)

3. Sa qabel is-snin disġin f'Malta kellna stazzjon wieħed tat-televisin. Illum għandna diversi stazzjonijiet. Semmi **ŻEWĠ** effetti li dan ġab miegħu.

_____. (4 marki)

4. "Taqlieb fejn taqlieb reklami biss!" X'inhu l-iskop u l-użu tar-reklami?

_____. (4 marki)

5. It-televisin għal ċertu tfal sar *babysitter*. Xi adulti biex iżommu lit-tfal kwieti jinsewhom quddiem it-televisin. Semmi **ŻEWĠ** perikli li jġib miegħu hafna hin quddiem it-televisin.

_____. (4 marki)

6. Fuq it-televisin ma tistax taqbad u tghid li trid. Ċertu affarijiet u ideat jigu mwaqqfa. Agħti **ŻEWĠ** eżempji.

_____. (4 marki)

7. Fil-mass midja hemm bosta haddiema li jaħdmu biex ikunu jistgħu jwasslu l-informazzjoni f'darna. Semmi **HAMSA** minnhom.

_____. (4 marki)

(25 marka)

Taqsim E: Wieġeb ERBA' minn dawn il-mistoqsijiet.

1. 'U l-kotra qamet f'daqqa u għajtet, jien Maltija miskin min ikasbarni, miskin min jidhe. Xi tfisser li tkun Malti? Semmi **HAMES** elementi li jagħmluna Maltin.

2. Kull haddiem hu importanti għall-ekonomija Maltija. Semmi **HAMES** haddiema u għid f'liema settur tal-ekonomija jaqgħu.

3. F'Malta għandna diversi servizzi tas-saħħa li jingħataw b'xejn. Semmi **HAMSA** minn dawn.

4. L-edukazzjoni u x-xogħol jimxu id f'id. Spjega.

5. L-Għaqda Dinjija tas-Saħħa (WHO) titkellem fuq is-saħħa holistika. Fisser x'inhi **sahħa holistika** u spjega kif tista' tiegħu hsiebha.

(20 marka)

Taqsim F: Aghzel WAHDA minn dawn it-temi u iktib madwar 200 kelma dwar fuq karta separata:

1. Bħala ċittadin is-soċjetà tgħinek u titlob minghandek dmirijiet. Iddiskuti.
2. Il-konsumatur hemm bżonn li jkun edukat u informat. Ikkumenta dwar id-drittijiet tal-konsumatur.
3. Meta niehdu hsieb l-ambjent inkunu qed niehdu hsieb saħhitna wkoll. Iddiskuti.
4. Il-valuri u n-normi tal-Maltin qed jinbidlu. Iddiskuti.

(20 marka)

Total: 100 marka